

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 114

Vastaus adressiin koskien pääkirjasto Metson kahvilatoiminnan käyttöoikeussopimuksen kilpailutusta

TRE:4883/02.07.01/2026

Valmistelija / lisätiedot:
Salmenkangas Niina

Valmistelijan yhteystiedot

Kirjastopalvelujohtaja Niina Salmenkangas, puh. 040 800 4404, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Päätösehdotus

Pääkirjasto Metson kahvilatoiminnan käyttöoikeussopimuksen kilpailutusta koskeva adressi merkitään tiedoksi.

Adressiin annetaan perustelutekstin mukainen vastaus.

Perustelut

Tampereen kaupungille on 23.9.2026 toimitettu adressi, joka koskee pääkirjasto Metson kahvilatoiminnan käyttöoikeussopimuksen kilpailutusta. Adressissa vedotaan siihen, ettei 14.9.2026 tehdyn hankintapäätöksen mukaista sopimusta pantaisi täytäntöön ja että nykyinen kahvilatoimija voisi jatkaa Metson tiloissa. Adressin on allekirjoittanut 10 646 henkilöä.

Adressissa tuodaan esiin Café Metson merkitys asiakkaille, kaupunkikulttuurille ja pääkirjaston palvelukokonaisuudelle. Lisäksi siinä esitetään huolia pienten ja suurten yritysten erilaisista kilpailuedellytyksistä, nykyisen toimijan hintojen julkisuudesta, paikallisen yrittäjyyden tukemisesta sekä valitun palveluntuottajan konseptin soveltuvuudesta Metsoon.

Café Metso on monille asiakkaille merkityksellinen kohtaamispaikka ja tärkeä osa pääkirjastossa asioimista. Nykyinen palveluntuottaja Vinedu Oy on hoitanut kahvilatoimintaa laadukkaasti, ja yhteistyö kirjaston kanssa on ollut hyvää. Adressi ja kaupungille toimitettu muu palaute osoittavat, että nykyisellä kahvilatoiminnalla on vahva merkitys monille kirjaston asiakkaille.

Pääkirjasto Metson kahvilatoiminta järjestetään palveluja koskevalla käyttöoikeussopimuksella. Palveluntuottaja saa oikeuden tuottaa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kahvilapalvelua kaupungin tiloissa ja kerätä toiminnan tulot asiakkailta, mutta kantaa samalla toimintaan liittyvän taloudellisen ja toiminnallisen riskin. Kaupunki määrittelee sopimuksessa palvelun sisältöä ja palvelutasoa koskevia vaatimuksia. Kyse ei siten ole pelkästään liiketilan vuokraamisesta. Palveluntuottajalta edellytetään muun muassa hyvää palvelutasoa, yhteistyötä kirjaston tapahtumissa, asiakaspalautteen huomioimista sekä palvelun kehittämistä yhdessä asiakkaiden ja tilaajan kanssa.

Nykyinen vuonna 2021 kilpailutettu käyttöoikeussopimus alkoi 1.1.2022 ja päättyy 31.12.2026. Hankinnan arvioitu arvo ylittää käyttöoikeussopimuksia koskevan kansallisen kynnysarvon, minkä vuoksi palvelu oli kilpailutettava uudelleen hankintalain mukaisesti. Hankintapäätökseen kirjattu arvo on 3 000 000 euroa, joka on arvio koko sopimuskauden aikaisesta liikevaihdosta ilman arvonlisäveroa, kun mahdollinen optiokausi otetaan huomioon.

Uuden hankinnan valmistelu käynnistettiin vuoden 2026 alussa. Osana hankinnan valmistelua järjestettiin markkinavuoropuhelu, jossa yrityksillä oli mahdollisuus tutustua alustaviin tarjouspyyntöasiakirjoihin ja kommentoida niitä. Markkinavuoropuhelussa esille nousseita näkökulmia huomioitiin tarjouspyynnön valmistelussa. Hankintailmoitus julkaistiin kesäkuussa 2026. Määräaikaan mennessä saatiin kolme tarjousta. Kaikki tarjoajat täyttivät tarjouspyynnössä asetetut soveltuvuusvaatimukset, ja kaikki tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia.

Tarjousten valintaperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus, jonka perusteena käytettiin parasta hinta-laatusuhdetta. Hinnan painoarvo oli 60 pistettä ja laadun 40 pistettä. Hintavertailu muodostui asiakkaille tarjottavien tuotteiden ostoskorista, kokouspakettien hinnoista ja kaupungille maksettavasta vuokrasta. Laatua arvioitiin tarjoajien laatimien toimintasuunnitelmien perusteella.

Tarjouspyynnössä asetettiin lisäksi kaikille palveluntuottajille pakollisia laatua koskevia vaatimuksia. Ne koskivat muun muassa erikoisruokavalioiden huomioimista, vastuullisia raaka-aineita, lähi- ja luomuruoan suosimista, kasvis- ja vegaanivaihtoehtoja, ruokahävikin vähentämistä sekä palvelun kehittämistä asiakaspalautteen perusteella. Pakolliset vaatimukset sitovat valittua palveluntuottajaa koko sopimuskauden ajan.

Kaksi eniten kokonaispisteitä saanutta tarjoajaa saivat laatuvertailussa yhtä paljon pisteitä. Niiden välinen ero muodostui hintavertailussa. Compass Group Finland Oy sai korkeimmat kokonaispisteet, ja sen tarjous arvioitiin tarjouspyynnössä ennalta ilmoitetuilla perusteilla kokonaistaloudellisesti edullisimmaksi. Kirjastopalvelujohtaja Niina Salmenkangas teki asiaa koskevan hankintapäätöksen 14.9.2026.

Adressissa tuodaan esiin, että nykyisen kahvilatoimijan asiakashinnat ovat olleet julkisesti nähtävillä. Tarjouskilpailussa kaikki tarjoajat ovat saaneet samat tarjouspyyntöasiakirjat, ja tarjoukset on arvioitu samoilla,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

ennalta ilmoitetuilla perusteilla. Tarjoajat ovat vastanneet tarjoustensa sisällöstä, tuotteiden hinnoittelusta ja liiketaloudellisista laskelmista. Nykyisen toimijan julkisesti nähtävillä olleet asiakashinnat eivät ole olleet tarjousvertailun lähtöarvoja tai vertailuperusteita.

Adressissa kiinnitetään huomiota myös pienten ja suurten yritysten erilaisiin kilpailuedellytyksiin. Eri kokoisilla yrityksillä voi olla erilaiset taloudelliset ja toiminnalliset lähtökohdat. Hankintayksikön tehtävänä on varmistaa, että kilpailun ehdot ovat kaikille tarjoajille tasapuoliset, syrjimättömät ja oikeassa suhteessa hankinnan laajuuteen.

Tässä hankinnassa tarjoajan kokoa, liikevaihtoa, kotipaikkaa, omistuspohjaa tai konserniin kuulumista ei käytetty tarjousten vertailuperusteena. Referenssiksi riitti vähintään 12 kuukautta yhtäjaksoisesti viimeisen kolmen vuoden aikana toiminut palveluiltaan vastaavanlainen kahvila, ja nimetyltä vastuuhenkilöltä edellytettiin alan tutkintoa sekä kolmen vuoden työkokemusta. Vaatimukset mahdollistivat myös pienten ja paikallisten yritysten osallistumisen kilpailutukseen.

Kaupunki voi edistää pienten ja paikallisten yritysten osallistumismahdollisuuksia esimerkiksi avoimella tiedottamisella, markkinavuoropuhelulla ja hankinnan laajuuteen nähden oikeasuhteisilla vaatimuksilla. Tarjousten jättämisen jälkeen tarjoukset on kuitenkin arvioitava tarjouspyynnössä ilmoitettujen perusteiden mukaisesti. Yritystä ei voida suosia tarjousvertailussa sen paikallisuuden, koon, omistuspohjan tai nykyisen sopimuskumppanin aseman perusteella.

Adressissa esitetään huoli siitä, ettei valtakunnallisen toimijan kahvilakonsepti soveltuisi Metson ympäristöön. Tarjoajien tuli laatia pääkirjasto Metson toimintaympäristöön soveltuva palvelukonsepti ja toteutussuunnitelma. Laatuvertailussa arvioitiin konseptin soveltuvuutta pääkirjaston toimintaan, palvelun sujuvuutta, markkinointia sekä yhteistyötä kirjaston kanssa. Valitun palveluntuottajan on toteutettava palvelu tarjouksensa, tarjouspyynnön vaatimusten ja käyttöoikeussopimuksen ehtojen mukaisesti. Kaupunki seuraa sopimusehtojen toteutumista sopimuskauden aikana. Palvelua on kehitettävä asiakaspalautteen perusteella ja yhteistyössä kirjaston kanssa.

Kirjaston kahvilan arvioidaan työllistävän noin 9-12 työntekijää toimijasta riippumatta. Tarjouksessaan jokaisen toimijan on tullut sitoutua Tampereen kaupungin työllistämisehdon täyttämiseen, jonka tavoitteena on mm. tarjota heikossa työmarkkinatilanteessa oleville sekä nuorille työllistymismahdollisuuksia.

Adressin allekirjoittajat ovat ilmaisseet vahvan tukensa nykyisen kahvilatoimijan jatkamiselle. Addressi ja muu asiakaspalaute ovat merkittäviä ilmaisia asiakkaiden kokemuksista ja nykyisen kahvilan merkityksestä. Niitä ei kuitenkaan voida käyttää tarjouskilpailun ratkaisemisen jälkeen uutena vertailuperusteena tai perusteena valita tarjousvertailussa toiseksi sijoittunutta tarjoajaa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Hankintalain 125 §:n mukaan hankintamenettely voidaan keskeyttää ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta vain todellisesta ja perustellusta syystä. Keskeyttäminen ei saa vaikuttaa syrjivästi tai epätasapuolisesti tarjoajiin. Lain mukaisia hyväksyttäviä syitä voivat olla esim. virheellinen tarjouspyyntö, määrärahojen loppuminen tai se, että tarve palvelulle on lakannut. Tällaisia syitä ei ole ilmennyt. Adressi ei sellaisenaan muodosta hankintalain mukaista perustetta muuttaa hankintapäätöstä, valita toista tarjoajaa tai keskeyttää hankintamenettelyä. Mikäli Tampereen kaupunki keskeyttäisi hankinnan ilman hankintalain edellyttämiä todellisia ja perusteltuja syitä, rikkoisi kaupunki hankintalakia.

Kaupungin tavoitteena on turvata pääkirjasto Metsossa myös jatkossa laadukas, monipuolinen, vastuullinen, taloudellisesti saavutettava ja kirjastoympäristöön soveltuva kahvilapalvelu.

Adressi allekirjoituksineen sekä adressin saateteksti ovat asian liitteinä. Allekirjoituksia sisältävä liite on salassa pidettävä julkisuuslain 24.1 §:n 32. kohdan mukaan ja saatekirjeen verkkojulkisuutta on rajoitettu, koska se sisältää henkilötietoja.

Henkilötietoja sisältävä teksti

Henkilötietoja sisältävät tiedot poistettu.

Tiedoksi

Adressin laatija / yhteyshenkilö, Niina Salmenkangas, Taina Sahlander, Lepe Parviainen, Päivi Seppänen, Riikka Joutsensaari

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 29.9.2026 kaupungin internetsivulle www.tampere.fi.

Päätös on lähetetty sähköisesti 29.9.2026. Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Muutoksenhakuviranomaisen

Päätökseen ei voi hakea muutosta.

Tampere
29.09.2026

Kalle Kaunisto
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§114

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)